

Policy paper

Sygeplejerskeuddannelsen

**SYGEPLEJERSKE
UDDANNELSENS
LEDERNETVÆRK**

Introduktion

Sygeplejersker har altid spillet en helt central rolle i det danske sundhedsvæsen. Med opgaver som patientpleje, koordinering af patientforløb, psykosocial støtte til patienter og pårørende, deltagelse i akutberedskab, forskning samt forebyggelse og sundhedsfremme bidrager sygeplejersker ikke blot til behandling af sygdomme, men også til at forbedre folkesundheden, sikre kvalitetspleje og støtte mennesker i sårbare situationer.

I takt med at diagnosticering og behandling i sundhedsvæsenet er blevet og bliver bedre, ser vi stigende overlevelseshæder. Det betyder en voksende andel af ældre borgere og flere med multisygdomme, hvilket øger kompleksiteten i patientforløbene. Polyfarmaci og flere samtidige lidelser skaber behov for mere pleje, og efterspørgslen efter sygeplejersker vil derfor formentlig stige yderligere i fremtiden.

Men allerede nu oplever vi mangel på sygeplejersker i Danmark. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering rapporterer løbende om ubesatte stillinger og forgæves rekrutteringsforsøg i alle regioner. Ifølge Danmarks Statistiks fremskrivninger vil denne mangel sandsynligvis forværres frem mod 2070, da andelen af 80+-årige borgere stiger, samtidig med at andelen af unge falder.

Også sygeplejerskeuddannelsen oplever i disse år rekrutteringsudfordringer på landsplan. Flere udbud melder om ubesatte studiepladser især på vinteroptaget, og den demografiske udvikling vil formentlig kun bidrage til at forværre udfordringerne. Derfor er den stigende mistro blandt især unge særligt bekymrende. For med flere unge, der oplever problemer med ufrivillig ensomhed, stress og angst, øges sygeligheden og belastningen af sundhedsvæsenet. Desuden øges andelen af unge ufaglærte studenter, som aldrig kommer i gang med en videregående uddannelse. Dette reducerer rekrutteringsgrundlaget for sygeplejerskeuddannelsen yderligere, hvilket på sigt kan føre til et endnu større underskud af sygeplejersker til at varetage de nødvendige plejeopgaver – alene for at opretholde det nuværende plejeniveau.

Sundhedsvæsenets nuværende og fremtidige udfordringer kræver, at sygeplejersker arbejder på nye måder for at kunne imødekomme de voksende krav. Løsningerne kan bl.a. omfatte øget brug af teknologi og digitalisering, et stærkere fokus på sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering, en styrket indsats i det primære sundhedsvæsen og et styrket samarbejde med civilsamfundet.

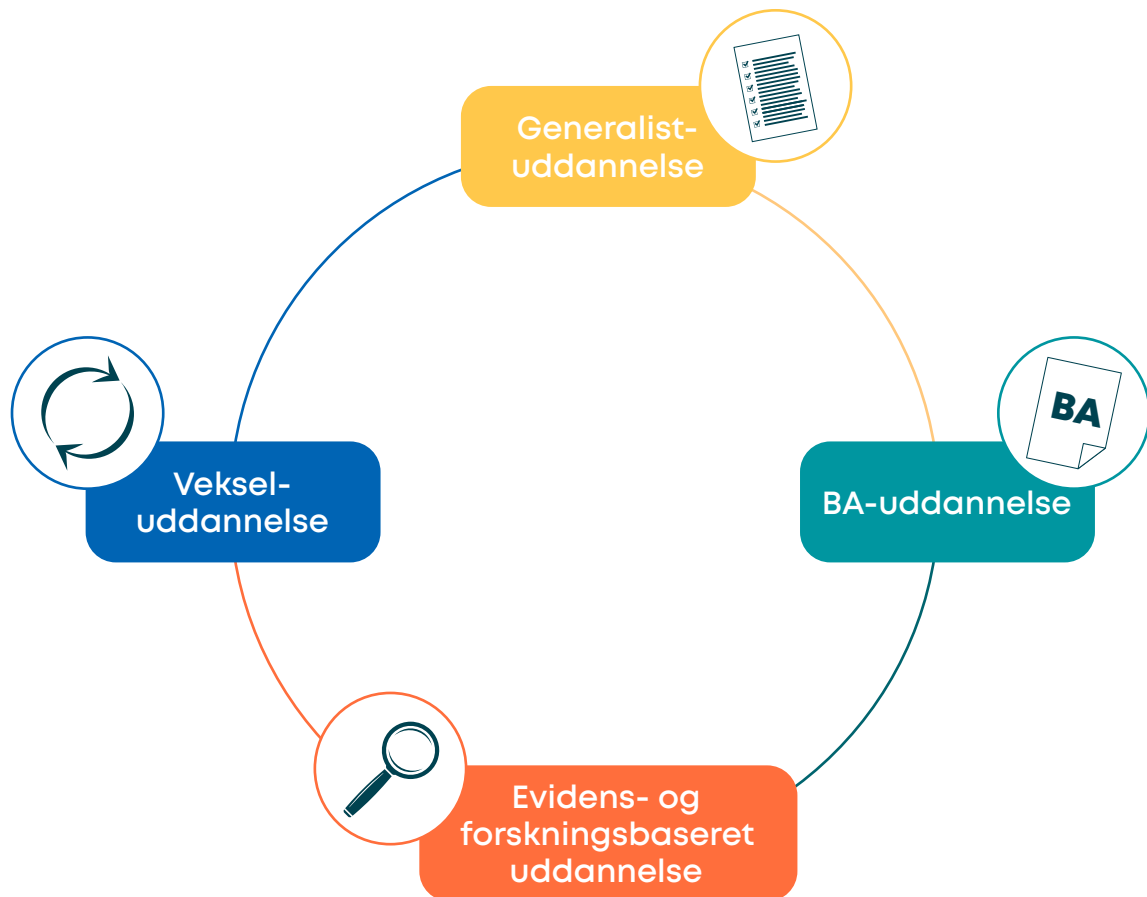
Sygeplejerskeuddannelsen er klar til at tage aktiv del i løsningen af sundhedsvæsenets udfordringer og til at uddanne fremtidens sygeplejersker, så de er rustede til at håndtere de komplekse krav. Sygeplejerskeuddannelsens ledernetværk (ULN) har derfor udarbejdet et policy paper med hegnsplæ, der har til formål at styrke uddannelsens udvikling og relevans samt sikre høj kvalitet i sygeplejefaget, samtidig med at de grundlæggende værdier i uddannelsen bevares.

Dette policy paper skal fungere som et redskab til at fremme dialog og handling blandt beslutningstagere, institutioner, aftagere og andre relevante aktører.

Sygeplejerskeuddannelsens hegnsplæ

Siden begyndelsen af 2020'erne er der årligt kommet nye rapporter, anbefalinger fra kommissioner og regeringsudspil, der har haft til formål at løse (dele af) sundhedsvæsenets udfordringer. Senest kom i 2024 udspillet og den efterfølgende reform af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser. ULN er parat til et større udviklingsarbejde, som skal sikre uddannelsens fortsatte høje kvalitet og relevans også i fremtiden.

Samtidig er ULN opmærksom på at bevare uddannelsens kendetegn og værdier, som er forudsætningen for at uddanne velkvalificerede sygeplejersker med rette viden, færdigheder og kompetencer til et sundhedsvæsen med stigende kompleksitet. ULN har derfor identificeret fire hegnsplæ, som indrammer uddannelsens DNA:

Sygeplejerskeuddannelsen er en generalistuddannelse (med gode karrieremuligheder)

I et højt specialiseret sundhedsvæsen er det afgørende, at sygeplejersker har en god basisuddannelse at stå på, så de har det nødvendige fundament til at følge med ift. skiftende sundhedsmæssige udfordringer, nye tiltag og behandlingsformer samt indgå aktivt i udviklingen af sundhedsvæsenet både nu og i fremtiden. Derfor er sygeplejerskeuddannelsen en generalistuddannelse.

Den brede uddannelsesbaggrund giver desuden sygeplejersker gode muligheder for at specialisere sig senere i deres karriere, hvilket bidrager til en dynamisk og udviklingsorienteret sygeplejefprofession.

 BA

Sygeplejerskeuddannelsen er en BA-uddannelse

I et sundhedsvæsen, der udvikler sig hurtigt, er det afgørende, at sygeplejersker besidder stærke akademiske kompetencer for at kunne levere evidensbaseret pleje, tilpasse sig nye teknologier og praksisser, lede teams, og bidrage til forskning og innovation. Dette gør dem i stand til ikke kun at reagere på de aktuelle udfordringer, organisatoriske såvel som patientrelaterede, men også til at forme fremtidens sundhedsvæsen.

Det akademiske indhold i sygeplejerskeuddannelsen styrker sygeplejerskers evne til at analysere komplekse sundhedsmæssige situationer, vurdere symptomer og reagere hurtigt og præcist. Dette er afgørende for patientsikkerheden, herunder for at kunne identificere potentielle risici og undgå fejl i behandlingen.

Med den hurtige teknologiske udvikling spiller digitalisering, dataanalyse og nye behandlingsmetoder en stadig større og mere afgørende rolle i sundhedsvæsenet. Sygeplejersker med akademisk baggrund er bedre rustede til at integrere og anvende ny teknologi i deres praksis, herunder elektroniske journaler, telemedicin og kunstig intelligens, som alle kræver analytiske og teknologiske færdigheder.

Sygeplejerskeuddannelsen er evidens- og forskningsbaseret

I et komplekst sundhedsvæsen under konstant forandring skal sygeplejersker kunne tilpasse sig hurtigt og effektivt til forandringerne, samtidig med at de opretholder en høj sygeplejefaglig standard. Dette fordrer, at sygeplejersker kan forstå og processere evidens- og forskningsbaseret viden for at kunne være en aktiv del af udviklingen af professionen og sundhedsvæsenet, give bedre behandling og sygepleje, mindske dødeligheden og højne patientsikkerheden. Derfor er sygeplejerskeuddannelsen evidens- og forskningsbaseret.

Sygeplejerskeuddannelsen er en vekseluddannelse (teori og praksis)

For at sygeplejerskeuddannelsen kan uddanne sygeplejersker med rette viden, færdigheder og kompetencer til at løfte opgaverne i et sundhedsvæsen under hastig forandring er det afgørende, at uddannelsens indhold konstant tilpasses arbejdsmarkedets behov. Det opnås gennem vekseluddannelsen og det tætte samarbejde med klinisk praksis som meduddannere.

Gennem simulationstræning og den stærke integration mellem teori og praksis får de studerende mulighed for at anvende den teoretiske viden i konkrete kliniske situationer, samtidig med at de får mulighed for at udvikle og raffinere deres kliniske færdigheder under vejledning af erfarne sygeplejersker i klinisk praksis. Derved får de studerende to integrerede læringsarenaer, som hjælper dem til at forstå de krav og udfordringer, der er forbundet med faget, og giver dem en dybere forståelse af professionen samt den opgave, de skal varetage i sundhedsvæsenet efter endt uddannelse.

Vekseluddannelsens integrering af den teoretiske og praktiske undervisning kan desuden bidrage til at øge de studerendes tilknytning, motivation og engagement i uddannelsen. De studerendes tilknytning til uddannelsen er særlig vigtig i en tid med faldende ungdomsårgange og vigende ansøgstal til uddannelsen, der kan sætte forsyningsforpligtelsen til fremtidens sundhedsvæsen under yderligere pres.